

Detalii și modificari legislative privind procedura și condițiile acordării zilelor libere platite pentru părinți în situația suspendării cursurilor sau închiderii temporare a unităților de învățământ

În contextul pandemiei generate de COVID-19, urmare a careia s-au închis temporar unitățile de învățământ, legiuitorul român a adoptat și publicat Legea nr. 19/2020 care privește acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ. Aceasta a intrat în vigoare la data de 17 martie 2020 (“Legea nr. 19/2020”), moment la care deja România era în stare de urgență, conform Decretului Președintelui României nr. 195/16 martie 2020.

Legea nr. 19/2020 a prevăzut încă de la început obligația tuturor angajatorilor publici sau privați de a acorda zile libere platite unuia dintre părinți pentru supravegherea copiilor în situația închiderii temporare a unităților de învățământ unde aceștia sunt înscriși, ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile sau a altor situații extreme decretate astfel de către autoritățile competente cu atribuții în domeniu.

Pentru punerea acesteia în aplicare, în vederea stabilirii numărului de zile lucrătoare acordate de către angajator și a modalității de decontare a sumelor platite, dar și pentru modificarea, completarea și clarificarea anumitor aspecte, au fost publicate următoarele acte normative în data de 21 martie 2020:

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri în domeniul protecției sociale în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2 („OUG nr. 30/2020”); precum și
- Hotărârea de Guvern nr. 217/2020 pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ („HG nr. 217/2020”).

Trebuie menționat în primul rând ca, OUG nr. 30/2020 a lamurit și totodată extins sfera de aplicare a Legii nr. 19/2020, menționând ca zilele libere platite se acorda în situația suspendării cursurilor sau închiderii temporare a unităților de învățământ.

Prevederile Legii nr. 19/2020 se vor aplica în continuare părinților care îndeplinesc cumulativ cele două condiții menționate încă din forma inițială a legii:

- a) au copii cu vârsta de până la 12 ani, înscriși în cadrul unei unități de învățământ sau au copii cu dizabilități cu vârsta de până la 18 ani, înscriși în cadrul unei unități de învățământ; și
- b) locul de muncă ocupat nu permite munca la domiciliu sau telemunca.

Se extinde înțelesul noțiunii de "parinte"

Prin noțiunea “parinte”, în sensul Legii nr. 19/2020, astfel cum a fost modificată prin OUG nr. 30/2020, se

înțelege:

- parintele firesc;
- adoptatorul;
- persoana care are copilul/copiii în încredințare în vederea adopției;
- persoana care are în plasament copilul sau în tutela;
- persoana desemnata care se ocupa de întreținerea copilului pe perioada absenței parinților sau tutorelui (art. 104 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului);
- parintele sau reprezentantul legal al persoanei adulte cu handicap înscrisa într-o unitate de învățământ.

Alte persoane care beneficiaza de prevederile Legii nr. 19/2020

Beneficiaza de prevederile Legii nr. 19/2020, astfel cum a fost modificata prin OUG nr. 30/2020 și:

- a) parintele sau reprezentantul legal al copilului cu handicap grav neșcolarizat, care a optat pentru acordarea indemnizației în condițiile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, doar în condițiile în care activitatea serviciului de zi este suspendata ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile sau a altor situații extreme decretate astfel de catre autoritațile competente cu atribuții în domeniu; precum și
- b) parintele sau reprezentantul legal care are în îngrijire, supraveghere și întreținere persoana adulta încadrata în grad de handicap grav sau în grad de handicap grav cu asistent personal pentru care s-a optat pentru acordarea indemnizației în condițiile Legii nr. 448/2006, republicata, cu modificarile și completările ulterioare, doar daca beneficiaza de servicii de zi, a caror activitate a fost suspendata ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile sau a altor situații extreme decretate astfel de catre autoritațile competente cu atribuții în domeniu.

Cazurile când parintele nu beneficiaza de zile libere platite pentru supravegherea copilului

Parintele nu beneficiaza de prevederile Legii nr. 19/2020 daca:

- este în concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, în concediu fara plata, daca nu a solicitat concediu pentru creșterea copilului, sau este în concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 7 ani;
- este asistentul personal al unuia dintre copiii aflați în întreținere;
- se afla în concediu de odihna / concediu fara plata;
- raportul sau de munca este suspendat pentru întreruperea temporara a activității angajatorului sau în cazul soțului/soției acestuia, când acesta/aceasta din urma are contractul de munca suspendat urmare a întreruperii sau reducerii temporare a activității angajatorului sau, fara încetarea raportului de munca, pentru motive economice, tehnologice, structurale sau similare;
- celalalt parinte nu realizeaza venituri din salarii și asimilate salariilor, venituri din activități independente, venituri din drepturi de proprietate intelectuala, venituri din activități agricole, silvicultura și piscicultura, supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Codului fiscal.

Numarul de zile libere platite

HG nr. 217/2020 stabilește ca fiind zile libere platite în accepțiunea Legii nr. 19/2020 zilele lucratoare până la încetarea stării de urgență decretata, cu excepția zilelor lucratoare din perioada vacanțelor școlare.

Ce trebuie sa cuprinda cererea depusa la angajator de parintele care dorește sa beneficieze de prevederile Legii nr. 19/2020?

Parintele care va exercita supravegherea copilului depune la angajator urmatoarele documente:

- 1) cererea privind acordarea de zile libere platite pentru supravegherea copilului;
- 2) o declarație pe propria raspundere a celuilalt parinte, din care sa rezulte ca acesta nu a solicitat la locul sau de

munca zile libere platite în baza Legii nr. 19/2020 și nici nu se afla în una dintre situațiile în care nu beneficiaza de prevederile respectivei legii – HG nr. 217/2020 prevede un model de declarație, dar recomandam completarea acesteia, pentru a se exclude toate situațiile exceptate, indicate mai sus;

3) o copie a certificatului/certificatelor de naștere al/ale copilului/copiilor.

Prin excepție, în cazul persoanei singure din familiile monoparentale, nu se depune declarația celui alt parinte.

În felul acesta au fost eliminate toate divergențele din practica privind actele care se atașează la cerere și o posibilă încălcare a principiului “minimizării datelor” potrivit Regulamentul (UE) 679/2016 - Regulamentul general privind protecția datelor (GDPR).

Domeniile în care zilele libere pot fi acordate numai cu acordul angajatorului

Acordarea de zile libere se face numai cu acordul angajatorului în următoarele domenii / unitați:

- sistemul energetic național;
- unitățile operative de la sectoarele nucleare;
- unitățile de foc continuu;
- unitățile de asistență socială;
- domeniul telecomunicații;
- domeniul radioul și televiziunea publică;
- transportul pe caile ferate;
- unitățile care asigură transportul în comun și salubritatea localităților, precum și aprovizionarea populației cu gaze, energie electrică, caldura și apă;
- comerț alimentar;
- producție și distribuție medicamente și echipamente sanitare;
- distribuție carburanți; precum și
- unitățile farmaceutice.

Angajatorii din domeniile mai-sus menționate acordă zile libere platite în condițiile Legii nr. 19/2020, doar după epuizarea opțiunilor prevăzute de reglementările legale în vigoare pentru desfașurarea activității și cu obligația asigurării continuității activității, respectiv prin programe individualizate de lucru, munca în schimburi, munca la domiciliu și telemunca.

Care va fi cuantumul indemnizației pentru zilele libere?

Pentru fiecare zi liberă acordată în baza Legii nr. 19/2020, angajatorul acordă parintelui o indemnizație în cuantum de 75% din salariul de bază corespunzător unei zile lucrătoare, dar nu mai mult de corespondentul pe zi a 75% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat. Indemnizația este asimilată veniturilor din salarii și supusă impozitării și plății contribuțiilor, conform Codului Fiscal.

Pentru anul 2020, câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat este de 5.429 lei. Astfel, indemnizația nu poate depăși 4.071,75 de lei brut.

Procedura decontării sumelor de către angajator

Pentru decontarea sumelor pentru plata indemnizației acordate salariaților în baza Legii nr. 19/2020, angajatorul va depune o cerere (care trebuie să conțină anumite elemente obligatorii indicate de HG nr. 217/2020) la agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București în a cărei rază teritorială își desfășoară activitatea angajatorul sau sucursala/punctul de lucru al acestuia, însoțită de următoarele documente:

- lista angajaților care au beneficiat de zile libere și indemnizația acordată;
- copii de pe statele de plată din care să reiasă acordarea indemnizației;

- declarație pe propria răspundere a reprezentantului legal al angajatorului prin care atesta ca lista angajaților beneficiari conține persoanele care îndeplinesc condițiile legii; modelul declarației va fi aprobat prin ordin al președintelui ANOFM; și
- dovada plății contribuțiilor și impozitelor aferente lunii în care s-a platit indemnizația.

Documentele mai-sus menționate se transmit prin poșta electronica sau prin orice alt mijloc de comunicare agreat, în cel mult 30 zile de la data efectuării plății contribuțiilor și impozitelor aferente indemnizației.

Decontarea către angajator a sumelor platite cu titlu de indemnizație pentru zilele libere acordate părinților se va face în termen de 60 zile calendaristice de la data înregistrării documentelor.

Angajatorii pot cere numai decontarea sumelor reprezentând indemnizația neta încasată efectiv de părinte.